

2019-12-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2019/337

Socialnämnden

Internbudget 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden fastställer internbudget och internkontrollplan för 2020. Socialnämnden godkänner förslag till åtgärdsplan för barn och ungdomsvården och barn och familjeenheten.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 18 november 2019, § 420, om nämndens budgetramar fokusområden och resultatindikatorer. Socialnämndens budgetram fastställdes till 831,6 miljoner kronor. Ärendet innehåller också information om kommunfullmäktiges beslut om checker och indikatorer.

I förslaget till internbudget ingår förslag om indikatorer för nämnden utöver de som kommunfullmäktige har beslutat om och förslag till internkontrollplan för 2020

Ärendet innehåller också förslag till åtgärdsplan för barn och ungdomsvården och barn och familjeenheten. Syftet med åtgärdsplanen är att uppnå målen Bästa utveckling för alla och Maximalt värde för skattepengarna. Det sker genom att öka kundnyttan, använda personalresurser på bästa sätt och få en ekonomi i balans, det vill säga säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt med en hög kvalitet.

NACKA
KOMMUN

Ärendet

Internbudget 2020

Fokusområden och indikatorer

I tabellen nedan återfinns indikatorer som är beslutade av kommunfullmäktige (KF) och förslag till nämndens indikatorer (N) för 2020.

Maximalt värde för skattepengarna		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Indikator från
<p>Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetsätt som anpassas efter individens förutsättningar.</p>	Andel flickor och pojkar inom individ och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen	97%		90%	KF
	Andel kvinnor och män inom individ- och familjeomsorgen som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen	87%		85%	KF
	Andel flickor och pojkar 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats	81%		85%	KF
	(N) Andel flickor och pojkar 13-17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats			80%	Nämnd
Bästa utveckling för alla	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Indikator från
<p>Barn och vuxna med social problematik och/eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.</p>	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppbostad	77%		80%	KF
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin servicebostad	81%		85%	
	Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	50%		80%	KF

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Indikator från
Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad	6		0	KF
	Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	79%		75%	KF
	(N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet tillgodoses inom kommunens gränser	80%		90%	Nämnd
Stark och balanserad tillväxt		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Indikator från
Barn och vuxna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter förebygger sociala problem.	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria	70%		80%	KF
	Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	51%		75%	KF
	Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95%		95%	KF

Internbudget per verksamhet

Verksamhet (tkr)	Budget 2019	Prognos 2019 T2	Budget 2020			Skillnad 2019 och 2020
			Intäkter	Kostnader	Netto	
Barn och unga	-126 346	-149 650	5 490	-152 681	-147 191	-20 845
Vuxna 21-64 år	-53 514	-59 930	18 538	-77 205	-58 667	-5 153
Personer med funktionsnedsättning	-465 848	-471 238	32 271	-522 637	-490 366	-24 518
Gemensam socialtjänst	-8 393	-6 343	0	-5 056	-5 056	3 337
Myndighet & Huvudmannaskap	-115 128	-117 658	0	-128 028	-128 028	-12 900
Nämnd och nämndstöd	-1 883	-2 248	0	-2 248	-2 248	-365
Summa	-771 112	-807 056	56 299	-887 855	-831 556	-60 444

Internbudget per verksamhet

Barn och unga 0-20 år

Verksamheter riktade till barn och unga 0-20 år 20,8 miljoner kronor varav 20,6 miljoner avser större volymer (antal barn och typ av insatser) och 0,2 miljoner avser en satsning på höjd check för familjebehandling.

Volymökningen avser tre årsplaceringar på HVB-institution och cirka fem årsplaceringar i jourhem och fem i jourhem. Volymökningen har hänt under 2019 men får helårseffekt under 2020. 300 tusen kronor avser ett ökat antal besök i familjerådgivning. Budget för ensamkommande barn har överförts till budgeten för dygnsvård eftersom några ungdomar med vårdbehov har fått svenskt medborgarskap.

Verksamhet (tkr)	Budget 2019	Prognos T2	Intäkter	Kostnader	Netto	Skillnad
Dygnsvård inkl. stödboende	-55 044	-83 493	2 570	-81 309	-78 739	-23 695
Öppenvård inkl. föreningsbidrag	-62 862	-61 649	1 720	-65 432	-63 712	-850
Familjerätt och familjerådgivning	-3 440	-3 565	150	-3 890	-3 740	-300
Ensamkommande unga	-5 000	-943	1 050	-2 050	-1 000	4 000
Summa	-126 346	-149 650	5 490	-152 681	-147 191	-20 845

Vuxna 21-64 år

Ramen för insatser till vuxna har ökat med 5,2 miljoner på grund av högre volymer för institutionsplaceringar och stödboende. Under 2019 har kostnaderna för sociala kontrakt överstigit budget på grund av vakanta lägenheter. Kommunstyrelsen har inom ramen för sitt fastighetsansvar i uppdrag att avyttra bostadsrätter och i samarbete med omsorgsenheten inom socialnämnden och etableringsenheten inom arbets- och företagsnämnden ta fram en anpassningsplan. Nämndens kostnader under 2020 påverkas i hög grad av hur och i vilken takt åtgärderna genomförs. En ny hyresmodell presenteras för kommunfullmäktige inför ramärendet 2020. Inför 2020 höjs internhyran med 2 procent vilket motsvarar cirka 0,5 miljoner kronor med nuvarande antal lägenheter.

Verksamhet (tkr)	Budget 2019	Prognos T2	Intäkter	Kostnader	Netto	Skillnad
Insatser vuxna	-37 429	-39 890	2 488	-44 869	-42 381	-4 952
Insatser vuxna våld i nära relation	-7 272	-6 535	250	-7 723	-7 473	-201
Sociala kontrakt	-8 813	-13 505	15 800	-24 613	-8 813	0
Summa	-53 514	-59 930	18 538	-77 205	-58 667	-5 153

Personer med funktionsnedsättning 21-64 år

Verksamheter riktade till personer med funktionsnedsättning medges 23,5 miljoner kronor i ökade volymer och 980 tusen kronor för höjd check för ledsagning avlösning LSS och barn SoL, boendestöd samt hemtjänst ledsagning och avlösning SoL. Checken för boendestöd höjs med 3,5 procent, ledsagning, avlösning LSS och avlösning barn SoL med en procent och checken för hemtjänst, ledsagning, avlösning höjs med 0,75 procent.

Kommunfullmäktiga har beslutat att införa ett kundval för bostad med särskild service där anordnaren tillhandahåller lokal.

Internhyran höjs för bostäder och gemensamhetslokaler höjs med två procent vilket motsvarar cirka 0,5 miljoner kronor en kostnadsökning som nämnden inte har kompenserats för.

Bostad med särskild service LSS

Budgeten för LSS-boendena har som utgångspunkt att 6,5 årsboenden tillkommer på grund av att ett gruppboende för sex personer öppnar på Kocktorpsvägen under februari och ytterligare ett på Björnvägen under andra halvåret. Tidplanen för Björnvägen är försenad på grund av ett överklagande vilket kan leda till att det uppstår behov av att direktupphandla boendeplatser för personer som inte kan invänta att Björnvägen blir öppnar. Budget för 5 årsboenden övergår till äldrenämnden för personer som fyller 65 år under 2020.

1 januari börjar det nya entreprenadavtalet gälla vilket innebär att några boenden byter utförare. Jämfört med tidigare ersättningar så har servicebostäder från och med 1 januari 2020 samma ersättning per nivå som för gruppboend.

Personlig assistans

Kommunens kostnader för personlig assistans fortsätter att öka och överstiger budgetramen för personlig assistans.

En person som bedöms ha rätt till personlig assistans har något förenklat; grundläggande behov respektive andra behov som i lagens mening inte är definierade som vara grundläggande. Genom att försäkringskassan har tolkat och fått rätt i ett antal domar har rättspraxis avseende vad som definieras som ett grundläggande behov begränsats. Staten beviljar endast personlig assistans om de *grundläggande* behoven överstiger 20 timmar per vecka. Om de grundläggande behoven enligt försäkringskassans beslut understiger 20 timmar per vecka övergår ansvaret för assistansen i sin helhet till kommunen. Det har lett till ett högre antal timmar i genomsnitt per person och månad och ett större antal personer med personlig assistans med kommunalt beslut. Försäkringskassan har också våren 2019 omtolkat sitt ersättningsansvar för assistans som kommunen ersätter assistansbolag för i avvaktan på försäkringskassans beslut. Det leder till lägre intäkter än budgeterat.

En statlig utredning har föreslagit att ansvaret för personlig assistans ska övergå till staten. I avvaktan på det beslutet har enheten avstått från att föreslå omfördelning av budget från annan verksamhet till personlig assistans alternativt föreslagit nämnden att begära utökade medel. Enheten följer utvecklingen och har regelbunden handledning av juridisk expertis.

Nytt avtal turbundna resor (särskild kollektivtrafik) från och med 1 oktober 2019

Avtalet med Sirius ökar kostnaderna för resorna men ökar samtidigt kommunens möjlighet att påverka kostnaderna. Omsorgsenheten arbetar med att utnyttja dessa möjligheter optimalt. Det handlar till exempel översyn av vilka som behöver hjälp att gå in till verksamheten och vilka som klarar det själva. Det kostar nu extra om föraren ansvarar för att resenären kommer in till verksamheten, så kallad "hand-i-hand". Den 1 jan inför Sirius ett nytt verksamhetssystem som gör att kommunen får tillgång till resestatistik och kan simulera reseslingor och kostnader för detta. Kostnaderna påverkas också av inom vilken tidsram Sirius har rätt att utföra resan. Tidsfönster införs under mars. Gruppboenden får också ett större ansvar att genom en APP avbeställa resor eftersom bomresor/sen avbokning numera också påverkar kostnaderna. Under föregående avtalsperiod betalade

utbildningsnämnden för resor under skollov så är det inte under denna avtalsperiod vilket ökar kostnaderna för socialnämnden samtidigt som utbildningsnämnden får lägre kostnader.

Verksamhet (tkr)	Budget 2019	Prognos T2	Intäkter	Kostnader	Netto	Skillnad
Insatser Sol	-98 366	-99 638	7 736	-117 456	-109 720	11 354
Insatser LSS	-355 618	-357 801	24 535	-391 341	-366 806	11 188
Turbundna resor och riksferdtjänst	-11 864	-13 799	0	-13 840	-13 840	1 976
Summa	-465 848	-471 238	32 271	-522 637	-490 366	24 518

Gemensam socialtjänst

Budget har återförts till kommunfullmäktige eftersom merparten av investeringskostnaden för utveckling och införande av verksamhetssystemet Combine kommer att vara färdigavskrivet under 2020.

Myndighet och huvudmannaskap

Budgeten för myndighet och huvudmannaskap är enligt kommunfullmäktiges beslut 128,0 miljoner kronor varav 6,1 miljoner avser enheternas pålägg för gemensamma kostnader inom sociala omsorgsprocessen. Där finns kostnader för omsorgsenhetens och barn och familjeenhetens andel för direktör, stödverksamheter såsom HR, inköp, juridik, ekonomistöd, med flera stödverksamheter och IT-förvaltning samt support för verksamhetssystemet Combine.

I nämndens yttrande till mål och budget begärde socialnämnden utökad budgetram för löneökningar och personalomkostnadspåslägg som höjdes med 2,31 procentenheter inför 2020 till 46,84 procent. Omsorgsenheten har inte medgivits utökad ram för detta vilket motsvarar ett effektiviseringsbeting på cirka 4 procent. Enheten bedömer att de kommer kunna vidta åtgärder som gör att de klarar att ha en budget i balans under 2020.

Kommunfullmäktige har satsat 12,9 miljoner kronor varav 0,9 miljoner kronor till en familjehemsrekryterare, för att öka kvaliteten i den sociala barnvården och förbättra arbetssituationen för anställda inom barn och familjeenheten. Antalet barn och unga som aktualiseras och får insatser har ökat avsevärt under flera år samtidigt som brist på erfarna socialsekreterare och en hög personalomsättning har påverkat kvalitet och arbetsbelastning negativt.

Nämnd och nämndstöd

Nämnden har medgivits 365 tusen kronor som konsekvens av höjda arvoden och fler utskott under 2018-2019. Den utökade ramen kommer troligen inte att räcka också till höjda arvoden för 2020.

Åtgärdsplan för barn och ungdomsvård 0-20 år och myndighet och huvudmannskap barn och familjeenheten

Bakgrund

I yttrandet för mål och budget 2020-2022 beskrevs; att antalet barn som aktualiseras, som bedöms, utreds och som får insatser ökar, att en hög personalomsättning inom enheten kombinerat med en nationell brist på erfarna socionomer leder till bristande kvalitet för barn och deras familjer samt att socialnämndens ekonomi är i obalans. Kommunfullmäktige beslutade att tillskjuta medel såväl till insatser som till utredande socialsekreterare för att höja kvaliteten och nå en högre måluppfyllelse.

Syfte

Syftet med åtgärdsplanen är att uppnå målen Bästa utveckling för alla och Maximalt värde för skattepengarna. Det sker genom att öka kundnyttan, använda personalresurser på bästa sätt och få en ekonomi i balans, det vill säga säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt med en hög kvalitet. Det innebär att *varje* barn som aktualiseras, bedöms, utreds och får en insats inom barn och familjeenheten ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper. Genom att använda budget och personalresurser där den skapar störst nytta för barnet och dennes familj är ökar effektiviteten.

Åtgärdsplan

Föreslagna åtgärder inarbetas i enhetens kvalitetsledningssystem och kvalitetsplan. Den verksamhet som bedrivs enligt lagar och andra föreskrifter inom socialnämndens område ska vara av god kvalitet. Det innebär bland annat att verksamheten ska uppfylla de krav och mål som gäller för verksamheten. Verksamheten och dess insatser ska präglas av det som socialtjänstlagen anger som god kvalitet för den enskilde nämligen självbestämmande och integritet, helhetssyn och samordning, trygghet och säkerhet, kunskapsbaserad verksamhet, tillgänglighet och effektivitet. I kvalitetsberättelsen för 2018 identifierades bland annat brister avseende delaktighet och effektivitet kopplat till barn och ungdomsvården. Utifrån uppföljning och rapporterade avvikelser under 2019 har ytterligare brister framkommit.

I förslaget till åtgärdsplan ingår de brister i kvalitet och effektivitet som i riskanalysen har bedömts vara signifikanta eller kritisk d.v.s. är gul eller röd i nedanstående figur. Riskerna kommer att bedömas allteftersom åtgärderna och tillhörande aktiviteter genomförs.

Exempel på låg/acceptabel risk d.v.s. normal situation: 1-3. Exempel på signifikant/medium risk, åtgärder vidtas efter djupare analys: 4-6 och exempel på en kritisk, oacceptabel risk, åtgärder vidtas omedelbart: 9-12

Nedanstående åtgärdsplan beskriver kvalitetsbrister och åtgärder. Åtgärderna är översiktligt beskrivna men är preciserade alternativt kommer att preciseras i tidsatta aktiviteter inom ramen för kvalitetsledningssystemet. Observera att riskbedömningen är redovisad efter den högsta risken i någon del i redovisad risk.

Allvarlighetsgrad Sannolikhet	1 Mindre	2 Måttlig	3 Betydlig	4 Hög
4 Sannolik	4	8	12	16
3 Möjlig	3	6	9	12
2 Mindre sannolik	2	4	6	8
1 Osannolik	1	2	3	4

Tabellen nedan visar identifierade risker och förslag på åtgärder för att sänka eller undanröja risken och indikatorer efter kvalitetsområde och kopplat till mål och fokusområden.

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Risk-nivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
Bästa utveckling för alla						
FOKUSOMRÅDE SOCN: Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjuds individanpassade insatser som hjälper.						
1 Självbestämande och integritet						
	1.1	Barns delaktighet. Risk för att barns delaktighet och självbestämmande inte beaktas i tillräckligt hög grad.		Säkerställa barns delaktighet. Säkerställer att samtliga barn kommit till tals enskilt i samtliga skeden i handläggningen.	Pågår	Andel barn som kommit till tals under förhandsbedömning Andel barn som varit delaktiga i enskilt möte under utredningstiden Andel barn som deltagit i enskilt möte under uppföljning av insats
2 Trygghet och säkerhet						
	2.1	Stöd och skydd. Risk för att barn inte får det stöd/skydd som de behöver i tillräckligt hög utsträckning.		Säkerställa att skyddsbedömning görs. Kontinuerligt följa upp om skyddsbedömningar genomförs. Inleda utredning. Säkerställa att vi inleder utredning på alla barn som har bevittnat eller utsatts för våld.	Pågår Pågår	Andel skyddsbedömningar av barnets omedelbara skydd vid anmälan. Andel inledda utredningar där barn har bevittnat eller utsatts för våld

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Riskenivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
	2.2	Placerade barn i jourhem/familjehem. Risk för bristande kvalitet i vård av placerade barn.		Säkerställa god kvalitet av vård i jourhem/familjehem. Säkerställa att vården för barn placerade i jourhem/familjehem är av god kvalitet.	Pågår	Antal vårddygn som överstiger 6 månader för barn placerade i jourhem Andel barn placerade i familjehem som har fått tala enskilt med en barnsekreterare minst 4 gånger per år Antal egna rekryterade familjehem

Maximalt värde för skattepengarna.

FOKUSOMRÅDE Nackabor erbjuds insatser av utförare och anordnare med hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

	3	Kunskapsbaserad verksamhet				
	3.1	Bristande uppföljning och måloppfyllelse. Risk för bristande uppföljning av insatsers effekter för varje barn.		Implementera framarbetat målarbete. Evidensbaserat arbetssätt med mål, måloppföljning och måloppfyllelse för varje barn.	Fr.o.m. 1 februari	Andel barn med dokumenterade mål
	4	Helhetssyn och samordning				
	4.1	Helhetssyn och samordning. Risk för ineffektiv ledning och styrning som leder till otydliga prioriteringar som påverkar kvalitén för barn.		Samordna och tydliggöra roller och uppdrag - Alla barn är allas ansvar och fokus ligger på att samspela för barnets bästa.	Pågår	Medarbetarundersökning: Index utifrån arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt (a8), arbetsförutsättningar nå målen (b10), prioritera rätt saker (d6), hamnar mellan stolarna (d7), organisera arbetet effektivt (d24) och samspelar effektivt (d25)
				Utveckla kvalitetsarbetet. Implementera enhetens kvalitetsarbete.	Pågår	Medarbetares upplevda delaktighet i kvalitetsarbetet. Kunskap om vilka egenkontroller som berör den verksamhet medarbetaren arbetar i.
	5	Effektivitet				
	5.1	Verksamhetsuppföljning och utveckling. Risk för otillräcklig koppling mellan verksamhetsuppföljning och ekonomi.		Utveckla uppföljning av verksamhet. Ta fram modell för att använda verksamhetsmått som stöd för den ekonomiska analysen.	Pågår	Uppföljning av verksamhetsmått som stöd för den ekonomiska styrningen.
				Ekonomi. Ökad ekonomisk kompetens och förutsättningar för analys och medvetna beslut utifrån en sammantagen bild för ekonomi och verksamhet	Pågår	Uppföljning av nyckeltal och mått på olika nivåer. Framtagen struktur för uppföljning och ekonomistyrning.

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Riskenivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
	5.2	Kontinuitet. Hög personalomsättning och bristande kontinuitet för barnen	■	Rätt bemanning och rätt kompetens - Rekrytera personal utifrån kompetens och erfarenhet som svarar mot målgrupps behov	Pågår	Antal vakanta tjänster som håller på att/ eller som ska ersättningsrekryteras Personalomsättning Andel socialsekreterare med socionomutbildning med x antal års erfarenhet av barnutredningar. Andel inhyrd personal i förhållande till rätt* bemanning. Pulsmätning medarbetarundersökning: fokus Attraktiv arbetsgivare: Jag kan rekommendera andra att söka jobb på min arbetsplats (b7) Nacka kommun är en arbetsgivare som har gott anseende/gott rykte (e1)
				Förbättrad introduktion. Säkerställa trygg och effektiv introduktion till Nacka och till arbetet för att nyanställda socialsekreterare snabbt ska ha förutsättningar att bidra med sin kompetens till fullo.	Pågår	Pulsmätning medarbetarundersökning: bra introduktion: När jag anställdes fick jag en bra introduktion till mitt arbete (i1) och När jag anställdes fick jag en bra introduktion till Nacka kommun (i2) Antal medarbetare anställda inom de senaste 6 månaderna, d.v.s. i introduktion.

Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige till socialnämnden

Kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att

- a. se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär ingen ekonomisk konsekvens.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut får inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Internkontrollplan 2020

Bilaga 2 Fastställda checkbelopp 2020

Marie Ivarsson
Tf. social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Birgitta Sandberg
Controller
Controllerenheten